

ПОЛІТИКА

«У чому тут кримінал?» Історія жінки з Почаєва, яку засудили за виправдовування збройної агресії РФ

Анжеліка Руденко

17 жовтня 2026, 11:00

Колаж. Під час запису інтерв'ю з жінкою, яку засудили до п'яти років ув'язнення за виправдовування російської агресії проти України

Жителька міста Почаїв (Тернопільщина) поширювала у фейсбуці матеріали, які містять ознаки пропаганди ведення агресивної війни в Україні, а також публічні заклики до підтримки збройних формувань та участі у співпраці з Росією, у тому числі шляхом виправдовування, визнання правомірною тимчасової окупації частини території України.

В українській колонії редакція проєкту Радіо Свобода Крим.Реалії поспілкувалась із жінкою, засудженою до 5 років ув'язнення за виправдовування війни Росії проти України. Вона не визнає своєї провини і каже, що лише перепощувала у фейсбуці матеріали інших авторів. Вважає, що війна Росії проти України «штучно створена».

Ми ознайомились із вироком суду і детально розібрали, що саме жінка постила у фейсбуці, які відео і хто автор. Чому українка поширювала деструктивну інформацію і не розуміла, якими можуть бути наслідки для національної безпеки України?

ВідеOVERсію можна дивитися [тут](#).

Одна з засуджених жінок, яку в колонії інші називали з повагою «Степанівна», погодилась поспілкуватися з редакцією Крим.Реалії, але за умови, що не буде опубліковане її обличчя. І дала згоду на оприлюднення розмови з нею.

“ Такі відео варто було дивитися українцям через те, щоб мати хоч якусь свою точку зору з приводу того, що відбувається. І я його перепощила. В чому тут кримінал?

Жінка на ім'я **Ольга** родом з **Тернопільщини з міста Почаїв**. Її засудили до п'яти років позбавлення волі за **частиною 3 статті 436-2 КК України**, вона передбачає відповідальність за виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії РФ проти України чи глорифікацію її учасників, якщо ці дії вчинені службовою особою, повторно, групою осіб або з використанням ЗМІ. А

також за **статтею 111-1 ККУ** – заклик до підтримки збройних формувань та окупаційної адміністрації держави-агресора.

«Я лише перепощила. В чому тут кримінал?»

Своєї вини вона не визнає і домагається, щоб її справу переглянули.

«Я думаю, справа сфабрикована, бо я не виправдовувала збройну агресію РФ – ні в якому разі. Я взагалі проти агресії як такої. Але ж суд визначив. Я тепер намагаюся добитися перегляду цих справ, але ж поки мені це не вдається. Я перепощувала відео-матеріали, я не заперечувала, вони були взяті з фейсбуку і поширені в фейсбуці», – пояснює Ольга.

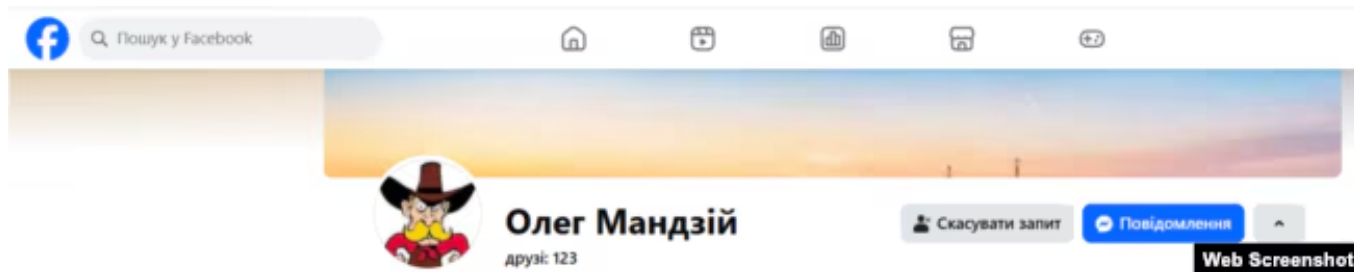

Одне з судових засідань у справі Ольги. 2022 рік

Жінка робила репости у фейсбуці. Каже, що це були матеріали з альтернативною точкою зору на війну. І переконана, що відповідальність за зміст мають нести автори цих публікацій. Не вбачає у своїх діях кримінальних злочинів.

«Я перепощувала переважно про те, що думають про Україну, про події в Україні. Здебільшого експерти з країн Європи. Американський експерт був, професор **Джон Міршаймер**. Він виступав у відео, яке називалося «Священная война. В этом виноваты США». Експерт сказав на судовому засіданні, що якщо я їх перепощувала, то значить підтримую думку автора. Експерт склала думку про ті відео, що вони ніби містять виправдання збройної агресії Росії. Я думаю, що такі відео варто було дивитися українцям через те, щоб мати хоч якусь свою точку зору з приводу того, що відбувається. І я його перепостила. В чому тут кримінал?» – розповідає жінка.

Ольга про це жодного разу в інтерв'ю не задала, але у вироку йдеться, що всі репости відео вона робила у фейсбуці зі сторінки «**Олег Мандзій**» – це прізвище та ім'я її чоловіка, який не користується інтернетом і соцмережами. Він був у справі свідком.

Сторінка у фейсбуці, з якої робила репости засуджена Ольга. Сторінку вона створила на ім'я свого чоловіка

У відео, яке поширила Ольга, американський професор Чиказького університету Джон Міршаймер висловлює своє бачення причин війни Росії проти України – це розширення блоку НАТО, а Росія завжди була проти цього. І автор переконує, що це Америка винна у війні, а не Росія. Судова лінгвістична експертиза встановила, що автор таким баченням вводить користувачів в оману.

«Загальноприйнята точка зору у США та загалом на Заході полягає в тому, що винні росіяни, і насамперед Володимир Путін. Але ви знаєте, що є люди, які не поділяють цю точку зору. Зокрема, моя точка зору полягає в тому, що Захід несе головну відповідальність за те, що відбувається. Причина цього – помилкове рішення у квітні 2006 року зробити Україну та Грузію частиною НАТО, і вже тоді росіяни говорили, що це неприйнятно і що для них це екзистенційна загроза», – говорить Міршаймер у відео, яке поширила Ольга.

Джон Джозеф Міршаймер (John Joseph Mearsheimer), професор Чиказького університету, автор теорії наступального реалізму

У своїх промовах Джон Міршаймер часто згадує Крим і що Росія захопила український півострів, бо не хотіла, щоб там була база НАТО.

“ Коли він почав озвучувати найгірші такі кремлівські наративи, повторювати їх, тоді він серед нормальних вчених вже став таким, кому не можна потиснути руку

Володимир Дубовик

міжнародної системи змушує великі держави постійно прагнути до збільшення своєї могутності задля забезпечення власної безпеки.

«Я – реаліст, що означає, що я вважаю, що великі держави домінують у міжнародній системі та постійно конкурують одна з одною у сфері безпеки, що іноді призводить до війни», – написав Джон Міршаймер в короткому описі про себе на сторінці університету.

Хто такий цей американський професор?

Джон Джозеф Міршаймер (John Joseph Mearsheimer) викладає на кафедрі політології Чиказького університету з 1982 року. На сайті освітнього закладу написано, що професор Міршаймер є теоретиком міжнародних відносин, автором концепції *offensive realism* – це теорія наступального реалізму. Згідно з нею, анархічний характер

Міжнародні відносини
Міжнародні відносини

Джон Дж. Міршаймер

Я є професором-заслуженим професором імені Р. Венделла Гаррісона на кафедрі політології Чиказького університету, де викладаю з 1982 року.

Понад усе, я теоретик міжнародних відносин. Точніше, я реаліст, що означає, що я вважаю, що великі держави домінують у міжнародній системі та постійно конкурують одна з одною у сфері безпеки, що іноді призводить до війни.

Хоча я присвятив своє життя науці, я також брав участь у політичних дебатах того часу. Наприклад, я був одним із найвідвертіших противників війни в Іраку 2003 року ще до її початку, і я був глибоко залучений до публічного обговорення конфліктів у Газі та Україні. Я твердо переконаний, що теорії соціальних наук є безцінними для розробки та аналізу зовнішньої політики.

video grab

Зі сторінки Чиказького університету про Джона Міршаймера

Професор Чиказького університету Міршаймер раніше був відомим і вагомим у колах фахівців з міжнародних відносин, і його лекції не раз чув **Володимир Дубовик**, доцент кафедри міжнародних відносин Одеського національного університету імені І. Мечникова. На його думку, зараз Міршаймер напрацював собі

негативну репутацію через те, що відверто транслює російські наративи, і став небажаним у наукових колах.

**“ Якщо в Британії
людина скаже щось
подібне тому, що каже
Міршаймер, то його можна
притягати до правового
переслідування**

Володимир Дубовик

«Він пішов на повторення найгірших, таких огидних російських, кремлівських штампів. Він почав говорити про «переворот» 2014 року, про «нацистів» в Україні, він почав ставити під сумнів, чи відбулася «Буча» і хто там винний. Якби він просто просував свою ідею цього політичного реалізму, що хижаки сильні миру цього, вони вирішують, а всі дрібніші – вони якось підлаштовуються, підпорядковуються, якось знаходять собі

місце під сонцем серед таких більш потужних гравців, приймаючи до уваги інтереси цих потужних гравців, якби він просто так казав, то окей. Але коли він почав озвучувати найгірші такі кремлівські наративи, повторювати їх, тоді він серед нормальних вчених вже став таким, кому не можна потиснути руку, як то кажуть», – пояснив Володимир Дубовик в інтерв'ю Крим.Реалії.

Володимир Дубовик, доцент кафедри міжнародних відносин Одеського національного університету імені І. Мечникова

Подібні висловлювання Міршаймера стають популярними в епоху **fake news**, коли реальність викривлена і фейкові експерти та організації просувають прості відповіді на складні питання, говорить Володимир Дубовик. Він також звертає увагу, що така риторика можлива в Америці, а в Європі науковці вже б відповідали за свої слова відповідно до законів.

“ Якщо є, припустимо, відео чи якась книжка, що виправдовує, то це взагалі претензія до автора

«В принципі є перша поправка до Конституції, де людина може все, що завгодно, сказати. Там є свобода слова, навіть найгірші такі речі, найбільш радикальні, найбільш погані речі можна казати публічно. І за це не нести відповідальність.

Тому саме американський професор, як Міршаймер, може сказати що завгодно. Європейський професор все ж таки підпадає під відповідальність. Якщо в Британії людина скаже щось подібне тому, що каже Міршаймер, то його можна притягати до юридичного, правового переслідування, бо це може бути ненависть, розпалювання ненависті», – говорить Володимир Дубовик.

Коментарі Міршаймера часто цитують російські блогери і програма російської телеведучої Ольги Скабеевої, світові авторитетні ЗМІ цього експерта не запрошують.

Джон Міршаймер в етері російських блогерів

У **квітні 2022** року Ольга поширила матеріал, в якому російською мовою йдеться про те, що у російського керманіча **Володимира Путіна** не залишається вибору,

окрім як йти на Київ, «у нього мало часу, він йде на свій останній ризик в житті і в історію він увійде як визволитель російського і українського народів». Тоді як вже у квітні 2022 року головними новинами були відхід російських військ з Київщини та Сумщини, і стало відомо про масові воєнні злочини армії Росії у **Бучі**.

► Буча під час окупації: деталі

«22 березня 2022 року перепостила у фейсбуці матеріал, у якому йдеться про так званий режим нацистів в Україні і що входження України в НАТО загрожує існуванню Росії, а «цілі Путіна зрозумілі і будуть досягнуті», – йдеться у вироку.

В іншому матеріалі, який поширила жінка, містився заклик до підтримки збройних формувань та окупаційної адміністрації держави-агресора Російської Федерації. Є перепощені дописи кримчанина, який пише, що брав участь в «русской весне» в Севастополі, і тому начебто знає справжні причини війни.

Жіноча колонія, де покарання відбувають жінки, вперше засуджені за кримінальні злочини.
2025 рік

Ольга поширювала вищезгадані матеріали з метою деструктивного інформаційного впливу, йдеться у вироку. Засуджена з цим не погодилась і не вбачає в матеріалах, які вона репостила, виправдовування збройної агресії РФ. На її думку, репост не є злочином і кожен має право на свою думку.

«Я взагалі не визнала свою вину, не вважаю це за вину. Для криміналу треба вчинити якусь дію. Те, що перепоширювала відео, це ж нереально. Як це можна називати криміналом? Я думаю так, якщо я виправдовую щось, то значить, що я виправдовую. Якщо є, припустимо, відео чи якась книжка, що виправдовує, то це взагалі претензія до автора», – пояснює свій хід думок Ольга.

Висновки лінгвістичної експертизи. Що незаконного перепощувала Ольга?

“ Відеоролики спрямовані на те, щоб закликати людей вірити в те, що війну розпочали США, і виправдати дії РФ

Із вироку Ольги

Усі поширені Ольгою дописи пройшли **судову лінгвістичну семантико-текстуальну експертизу**. Було встановлено, що у мовленні досліджуваних відеозаписів містяться ознаки пропаганди ведення агресивної війни в Україні, а також публічні заклики до підтримки збройних формувань та участі у співпраці з Росією, у тому числі шляхом виправдовування, визнання правомірною

тимчасову окупацію частини території України та глорифікації осіб, які здійснюють збройну агресію РФ проти України. А також ознаки пропагандистської діяльності, спрямованої на шкоду суверенітету, територіальній цілісності, недоторканості та обороноздатності України.

У висновку експерта йдеться, що у роликів однакова структура – це риторичні питання і відповіді на них. Відео побудоване за всіма канонами пропаганди.

«Переглянуті в межах даного кримінального провадження відеоролики спрямовані на те, щоб закликати людей вірити в те, що війну розпочали США, і виправдати дії Російської Федерації. Це викривлена позиція РФ для звинувачень США, оскільки, з їх точки зору, РФ підійшла до своїх кордонів. Для пересічного громадянина, який не може критично мислити, це є правдива інформація, а з урахуванням того, що у багатьох українців є родичі в Росії, дана інформація сприймається «за чисту монету» і складається думка про те, що РФ не могли напасти на Україну. Знімається відповідальність з Росії і перекладається на США, впливаючи на думку людей», – йдеться у вироку.

“ Погляди у всіх одні. Аби мир був. Ця війна створена штучно

У квітні 2022 року будинок Ольги обшукали, були вилучені кілька телефонів, з яких вона сторінку у ФБ, вирок винесли в лютому 2024-го, весь цей час тривали суди.

Жінка стверджує, що вона за мир, але на запитання: «Як ви ставитеся до війни Росії проти України?», вона відповіла так.

«Напевно, це краще вирішувати політикам, як і що робити на сьогодні. А те, що говорить Путін, це його питання. Що говорить Америка, це її питання. Я ж нікому в душу не лізу. Погляди у всіх одні. Аби мир був. Ця війна створена штучно», – не даючи конкретної відповіді сказала Ольга.

Під час запису інтерв'ю з Ольгою в жіночій колонії

У вироку йдеться, що, згідно з **Конституцією**, кожен має право вільно збирати, зберігати і поширювати інформацію. Але ці права обмежуються в інтересах національної безпеки. З метою запобігання заворушенням чи злочинам після запровадження воєнного стану в Україні в 2022-му були внесені деякі зміни в **Кримінальний кодекс** і додалися статті, якими розширили перелік складу злочинів. За ними і була засуджена Ольга.

«Обвинувачена, будучи дорослою людиною, не могла не усвідомлювати тих подій, які відбувалися в Україні, зокрема з початком повномасштабної агресії Росії проти України. Коли засоби масової інформації, соцмережі та мобільні месенджери були переповнені інформацією щодо численних злочинів країни-терориста, тотального насильства, масових вбивств та руйнувань, які засуджував і засуджує весь світ», – такий висновок є у вирокі Ольги.

Жінка була обвинувачена у скоєнні кримінальних правопорушень за статтями **436-2** та **111-1** та засуджена на **5 років** позбавлення волі, суд вважає цей термін достатнім для виправлення обвинуваченої.

► Повномасштабна війна Росії проти України

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«У кожної бочки є пробка»: як молода мати працювала на ФСБ, маніпулювала СБУ і чому тепер хоче на обмін

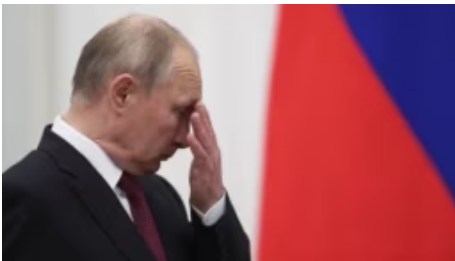
ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Хочуть на обмін у Росію». Репортаж із жіночої колонії, де відбувають покарання за шпигунство і зраду

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Спецтрибунал щодо злочину агресії: як працюватиме

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Ізолятор для Путіна. Спецтрибунал щодо злочинів Росії виходить із застою

Анжеліка Руденко

Старший телевізійний продюсер проекту Радіо Свобода **Крим.Реалії** з 2017 року. Автор документальних фільмів «**Балух**» і «**Тиха депортація**», серії інтерв'ю. Автор ідей документальних фільмів для **Радіо Свобода**. Працювала креативним продюсером ток-шоу «Говорить Україна» (IVORYFilm, телеканал «Україна»). На телебаченні працювала випусковим редактором новин на телеканалах ТБі, «Перший національний», «Інтер», «K1», «5-й канал». У 2002 році працювала продюсером, редактором, журналістом на «Громадському радіо», яке очолював **Олександр Кривенко**. Була ведучою та кореспондентом на радіо «Континент» та радіо «Столиця». Працювала над соціальними ток-шоу в Internews Ukraina. Закінчила Інститут журналістики. Пройшла навчання в Internews Ukraina, закінчила курси Thomson Foundation (Велика Британія).

Україна

Політика

Суспільство

Війна

Крим.Реалії ТБ